

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ 5ου ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
(Σχολικό Έτος δημιουργίας και λειτουργίας της: 2022-23)**

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ 5^{ου} ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΚΑΛΩΝ (Σχολικό Έτος δημιουργίας και λειτουργίας της:
2022-23)**

**Τον παρόντα κανονισμό λειτουργίας συνέταξε η Δ/ντρια του
5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων Αμαλία Κ. Ηλιάδη , φιλόλογος-ιστορικός.**

Εισαγωγή

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της σχολικής μας βιβλιοθήκης είναι προσαρμοσμένος στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας της σχολικής μας μονάδας, απαντά στις τρέχουσες ανάγκες των χρηστών και μπορεί να ανανεωθεί μερικώς ή στο σύνολό του, κάθε φορά που οι συνθήκες το επιβάλλουν, όπως αυτές εκτιμώνται και αναλύονται από τις υπεύθυνες καθηγήτριες της Σχολικής Βιβλιοθήκης και τον Σύλλογο Διδασκόντων.

Ο Κανονισμός αναρτάται στην ιστοσελίδα του σχολείου και αντίγραφό του διατηρείται στο αρχείο της Σχολικής Μονάδας. Οι μαθητές/τριες ενημερώνονται για την λειτουργία της Βιβλιοθήκης στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς.

Σκοπός της Σχολικής Βιβλιοθήκης

Σκοπός της Σχολικής Βιβλιοθήκης είναι:

Α) Η παροχή σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες της σχολικής μονάδας ενός χώρου που επιτρέπει τη φυσική και διανοητική πρόσβαση στην πληροφόρηση, στην μόρφωση και στον κόσμο των ιδεών.

Β) Η καλλιέργεια μιας μακρόχρονης σχέσης των μαθητών/τριών με τον κόσμο του έντυπου λόγου και της εικόνας, μέσα από την απόλαυση του διαβάσματος.

Γ) Η υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου.

Για να πετύχει τα παραπάνω η Σχολική Βιβλιοθήκη, μέσω του υπευθύνου/ης-ων, αλλά και του Συλλόγου Διδασκόντων, επιδιώκει:

1. Να αγκαλιάσει η σχολική βιβλιοθήκη όσο το δυνατόν περισσότερες πλευρές-πτυχές του εκπαιδευτικού έργου.
2. Να ενημερώσει τους χρήστες και να εμπλουτίσει την συλλογή της βιβλιοθήκης.
3. Να εξοικειώσει τους μαθητές/τριες με τη λειτουργία μιας βιβλιοθήκης.

Αρμοδιότητες των υπευθύνων της σχολικής βιβλιοθήκης

Οι υπεύθυνοι καθηγητές της σχολικής βιβλιοθήκης έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

A) τη συνεργασία με το Σύλλογο Διδασκόντων για τη σύνταξη Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και την φροντίδα για την ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης.

B) την εποπτεία των διαδικασιών συγκρότησης της συλλογής και της επεξεργασίας του υλικού.

Γ) την αναζήτηση υλικών και άυλων πόρων για τη βιβλιοθήκη και την εξασφάλιση δημιουργικών και εποικοδομητικών συνεργασιών με άλλες βιβλιοθήκες, εκδότες/εκδοτικούς οίκους και συγγραφείς.

Δ) την πρόληψη και διαχείριση των προβλημάτων που προκύπτουν σχετικά με την λειτουργία της βιβλιοθήκης.

E) την οργάνωση του χώρου της Σχολικής Βιβλιοθήκης σε συνεργασία με τους υπευθύνους και με τα μέλη του Συλλόγου Διδασκόντων και την εξυπηρέτηση των χρηστών.

Στ) την διάθεση υλικού για δανεισμό.

Χρήστες της βιβλιοθήκης:

Ως χρήστες ορίζονται τα μέλη της σχολικής κοινότητας και συγκεκριμένα οι μαθητές/τριες, το διδακτικό- εκπαιδευτικό προσωπικό, προς όφελος των οποίων λειτουργεί η Σχολική

Βιβλιοθήκη. Τα μέλη έχουν δικαίωμα χρήσης του χώρου και του υλικού της βιβλιοθήκης. Από τα μέλη της σχολικής κοινότητας οι μαθητές/τριες καλύπτουν, κατά προτεραιότητα, έναντι των άλλων χρηστών, τις εκπαιδευτικές και μορφωτικές ανάγκες τους. Για κάθε μέλος της βιβλιοθήκης εκδίδεται η κάρτα δανεισμού, μέσω της οποίας ο χρήστης έχει το δικαίωμα να δανείζεται το υλικό.

Ωράριο λειτουργίας για τα μέλη της σχολικής κοινότητας:

Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί με την παρουσία του/της υπευθύνου/ης που έχει οριστεί από τον Σύλλογο Διδασκόντων, σε συγκεκριμένες μέρες και ώρες (εντός του ωραρίου λειτουργίας του σχολείου), οι οποίες αναρτώνται σε εμφανή σημεία του σχολείου.

Κάθε εκπαιδευτικός με τους μαθητές/τριες του τμήματός του, μπορεί να έχει πρόσβαση στον χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης και εκτός των τακτικών ωρών λειτουργίας της, μετά από σχετική συνεννόηση με τον/την υπεύθυνο/η της βιβλιοθήκης. Σε αυτές τις περιπτώσεις είναι απαραίτητος ο προγραμματισμός εκ των προτέρων, με συμπλήρωση σχετικού πλάνου, ώστε να μην υπάρχει σύμπτωση χρήσεων.

Δυνατότητες της Σχολικής Βιβλιοθήκης:

Ο χώρος της σχολικής βιβλιοθήκης παρέχει τις εξής δυνατότητες στους χρήστες: α) Αναζήτηση βιβλίων, περιοδικών, λευκωμάτων για ανάγνωση, μελέτη, δανεισμό β) Χρήση του χώρου για διενέργεια δράσεων (εκπόνηση εργασιών στα πλαίσια της μαθησιακής διαδικασίας, δραστηριότητες μάθησης-παρουσιάσεις βιβλίων, οργάνωση εκθέσεων, φιλοξενία συγγραφέων, σχεδιασμό προαιρετικών, καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων κ.α.)

Κανόνες δανεισμού:

- Οι χρήστες μπορούν, με την καθοδήγηση του υπευθύνου/ης, να αναζητήσουν το υλικό που τους ενδιαφέρει στα ράφια. Ο δανεισμός, η παραγωγή φωτοαντιγράφων και η χρήση τεκμηρίων που χαρακτηρίζονται ως σπάνια πραγματοποιούνται μόνο με την παρουσία και την επίβλεψη του/της υπευθύνου/ης της Σχολικής Βιβλιοθήκης.
- Στον χώρο της βιβλιοθήκης τηρείται ησυχία και δεν επιτρέπεται η κατανάλωση φαγητών και ροφημάτων. Απαραίτητος και αυτονόητος, επίσης, είναι και ο σεβασμός στο υλικό της βιβλιοθήκης.

- Το υλικό της συλλογής της διατίθεται στα μέλη για διάβασμα και για δανεισμό. Οι χρήστες δεν ξαναβάζουν στα ράφια τα βιβλία, αλλά τα αφήνουν σε χώρο που υποδεικνύεται από τον υπεύθυνο της βιβλιοθήκης.
- Η βιβλιοθήκη είναι δανειστική για όλο το υλικό της, ιδιαίτερα για τα λογοτεχνικά βιβλία, εκτός από τα λευκώματα, τα σπάνια βιβλία, τα ψηφιακά μέσα καταγραφής υλικού (CD), τις εγκυκλοπαιδείες, τα λεξικά και τα περιοδικά.
- Όλα τα μέλη μπορούν να δανειστούν ένα βιβλίο για 14 ημέρες. Τα βιβλία που έχουν αυξημένη ζήτηση είναι δυνατόν να δανείζονται για χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας.
- Όλα τα μέλη έχουν το δικαίωμα ανανέωσης του δανεισμένου υλικού, μια μόνο φορά για επιπλέον επτά (7) ημέρες, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει ζητηθεί από άλλο χρήστη. Για την ανανέωση ο χρήστης υποχρεούται να φέρει το υλικό στην βιβλιοθήκη και να ζητάει την ανανέωση προσωπικά.
- Οι χρήστες είναι υπεύθυνοι για τα βιβλία που χρησιμοποιούν. Υπογραμμίσεις ή σημειώσεις στα βιβλία δεν επιτρέπονται. Το μέλος που χάνει ή επιστρέφει υλικό κατεστραμμένο, υποχρεούται να το αντικαταστήσει.
- Η ιδιότητα του μέλους μπορεί να ανασταλεί με απόφαση του/της υπευθύνου αν παραβιαστεί ο κανονισμός.
- Όλοι οι χρήστες που είναι χρεωμένοι με ληξιπρόθεσμα βιβλία δεν έχουν το δικαίωμα άλλου δανεισμού.
- Ο καθένας δανείζεται για τον εαυτό του. Δεν επιτρέπεται να δώσει το βιβλίο σε άλλους και επιστρέφει το βιβλίο ο ίδιος, εκτός κι αν οι συνθήκες δεν το επιτρέπουν και έχει συμφωνηθεί εξ αρχής με τον/την υπεύθυνο/η άλλος τρόπος συνεννόησης και «συναλλαγής».
- Δεν επιτρέπεται η εξαγωγή βιβλίου ή άλλου υλικού, αν δεν έχει περάσει από τη διαδικασία δανεισμού από τον/την υπεύθυνο/η της Βιβλιοθήκης.

«Σκέψεις και εικόνες για την πραγματοποιούμενη ενεργειακή αναβάθμιση του 5^{ου} Γενικού Λυκείου Τρικάλων».

Της Αμαλίας Κ. Ηλιάδη, φιλολόγου-ιστορικού, Δ/ντριας 5^{ου} Γενικού Λυκείου Τρικάλων

Η αξιοποίηση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού με σχετικές "παραπομπές" στους συσχετισμούς Οικονομίας και Κοινωνίας και Οικονομίας και Παιδείας- Εκπαίδευσης στοιχειοθετούν ένα σχολείο-

χώρο μάθησης, έρευνας και δημιουργίας στον οποίο οι υλικοτεχνικές υποδομές και οι κανόνες εσωτερικής λειτουργίας δεν θα οριοθετούν μηχανικά και ασυνείδητα προσωπικότητες και συμπεριφορές αλλά θα εμπνέουν, θα «τροφοδοτούν», θα «απογειώνουν».

Στην κατεύθυνση αυτή η πολιτεία στηρίζει και ενισχύει την σχολική κοινότητα του 5^{ου} ΓΕΛ Τρικάλων με πράξεις: Ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας Κώστας Αγοραστός έδωσε την έγκριση για την δημοπράτηση του έργου «Ενεργειακή αναβάθμιση 5ου Λυκείου Τρικάλων», προϋπολογισμού 1.198.303 ευρώ, με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ Θεσσαλίας 2014-2020. Δικαιούχος και Φορέα υλοποίησης του έργου είναι ο Δήμος Τρικκαίων.

«Σε συνεργασία με το Δήμαρχο Τρικκαίων Δημήτρη Παπαστεργίου, τον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Τρικάλων Χρήστο Μιχαλάκη και την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΣΠΑ Θεσσαλίας 2014- 2020 αναβαθμίζουμε τις εγκαταστάσεις του 5ου Λυκείου Τρικάλων και αποδίδουμε στους μαθητές και στους καθηγητές τους ένα σύγχρονο χώρο μάθησης με πράσινο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Οι υποδομές εκπαίδευσης είναι έργα με προστιθέμενη αξία που αφήνουν πίσω τους μέλλον» δηλώνει ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας Κώστας Αγοραστός. «Με ολοκληρωμένο σχέδιο και στρατηγική αναβαθμίζουμε δημόσια κτίρια στην Θεσσαλία, επενδύοντας πάνω από 60 εκατομμύρια ευρώ από το ΕΣΠΑ Θεσσαλίας 2014 -2020» προσθέτει ο Περιφερειάρχης.

Το μεγάλο και σπουδαίο αυτό έργο αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση του 5ου Λυκείου Τρικάλων. Πρόκειται για υφιστάμενο σχολικό κτίριο Ενεργειακής Κατηγορίας Η, το οποίο αναμένεται να αναβαθμιστεί σε Κατηγορία Β+ με βελτίωση των ενεργειακών χαρακτηριστικών του. Η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίου περιλαμβάνει τις εξής παρεμβάσεις: Θερμομόνωση στέγης, θερμομόνωση κελύφους, αντικατάσταση κουφωμάτων, τοποθέτηση μόνιμου συστήματος σκίασης, εγκατάσταση συστήματος θέρμανσης με ΦΑ, σύστημα αερισμού, τοποθέτηση φωτιστικών LED.

Το κτήριο του 5ου Λυκείου Τρικάλων βρίσκεται επί της οδού Καλαμπάκας και Σταυροπούλου, 42100, Τρίκαλα στο οικοδομικό τετράγωνο Ο.Τ. Γ427 σε αστικό περιβάλλον.

Οι παρεμβάσεις που έχουν ήδη αρχίσει από τον Μάρτιο του 2022 και προχωρούν με ταχείς και «εποικοδομητικούς», κυριολεκτικά και μεταφορικά, ρυθμούς στο παρόν έργο, αφορούν στην αναβάθμιση των

ενεργειακών χαρακτηριστικών του κτιριακού κελύφους (αδιαφανών και διαφανών δομικών στοιχείων) καθώς και των τεχνικών συστημάτων (θέρμανσης-κλιματισμού- αερισμού και φωτισμού) του κτιρίου .

Στόχος η ολοκληρωμένη ενεργειακή αναβάθμιση με παρεμβάσεις που μεμονωμένα πληρούν τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές του ΚΕΝΑΚ και συνολικά κατατάσσουν το κτίριο στην ενεργειακή κατηγορία B+.

Οι παρεμβάσεις αναβαθμίζουν το κτίριο από λειτουργικής απόψεως και θα συντελέσουν

- Στην εξοικονόμηση ενέργειας κατά τη λειτουργία του κτηρίου.
- Στην εξασφάλιση συνθηκών άνεσης σε μαθητές και εκπαιδευτικό προσωπικό κατά τη χρήση .
- Στην αισθητική αναβάθμιση του κτιρίου

Εισαγωγική παρατήρηση-γνωστοποίηση: Οι παρούσες αλλά, ευτυχώς πλέον, παλιές κτιριακές εγκαταστάσεις του σχολείου μας ολοκληρώθηκαν σε δύο διαδοχικές φάσεις. Οι παλαιότερες πτέρυγες χαρακτηρίζονταν από σωρεία κακοτεχνιών ενώ η νεότερη πτέρυγα του 2ου ορόφου λόγω της κακής κατασκευής είχε εμφανίσει σημαντικό πρόβλημα στην οροφή λόγω σοβαρής καθίζησης μέρους της στέγης. Επιπροσθέτως, το σχολείο διέθετε πεπαλαιωμένες πόρτες και παράθυρα με αποτέλεσμα η μόνωσή του να είναι ανεπαρκής έως ανύπαρκτη. Ο καυστήρας και τα σώματα καλοριφέρ λόγω παλαιότητας είχαν χαμηλή απόδοση. Για όλους αυτούς τους λόγους, στο σχολείο μας, ένα παλαιό διδακτήριο του 1972, τον Μάρτιο του 2022 άρχισαν οι εργασίες αναβάθμισης, επισκευής και συντήρησης του διδακτηρίου και του αυλείου χώρου του. Στο πλαίσιο της υπ' αριθμ.5133/23-02-2018 (ΑΔΑ:609Ψ465ΧΘ7-ΑΓΡ) πρόσκλησης του προγράμματος ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II ο Δήμος Τρικκαίων σε συνέργεια με την σχολική μας κοινότητα βελτιώνει τις πεπαλαιωμένες σχολικές υποδομές μας και αναβαθμίζει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα της εκπαίδευσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες του προγράμματος, σύμφωνα με την σχετική μελέτη που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II του Υπουργείου Εσωτερικών και την συνακόλουθη

ένταξή τους στο ΕΣΠΑ 2014-2020 αφορούν ποικίλες οικοδομικές-τεχνικές εργασίες: κατά προτεραιότητα εργασίες που αφορούν στην εξασφάλιση και βελτίωση της πρόσβασης των μαθητών, όπως η κατασκευή εξωτερικών ραμπών ΑΜΕΑ εισόδου στο κτίριο αλλά και εσωτερικών ραμπών για την πρόσβαση σε αίθουσες εντός του κτιρίου, η προμήθεια και τοποθέτηση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων(σταθερών και αποσπώμενων), διαγραμμίσεις διαβάσεων καθώς και η προμήθεια και τοποθέτηση κατάλληλης κατακόρυφης σήμανσης. Στο πλαίσιο των σχετικών με την προσβασιμότητα και την οδική ασφάλεια γύρω από το σχολικό συγκρότημα εργασιών, κατασκευάζονται σε επιτρεπόμενες θέσεις ανισόπεδες διαβάσεις με την απαιτούμενη κατά περίπτωση διαμόρφωση κρασπέδων και πεζοδρομίων και επιπλέον τοποθετούνται εγκάρσιες υπερυψωμένες λωρίδες (σαμαράκια) και ανακλαστήρες οδοστρώματος (μάτια γάτας) με σκοπό την επιβράδυνση των οχημάτων. Επίσης, εκτελούνται εργασίες επισκευής και συντήρησης των κτιριακών υποδομών του σχολείου μας όπως εσωτερικοί και εξωτερικοί χρωματισμοί, τμηματική αντικατάσταση φθαρμένων κουφωμάτων και υαλοπινάκων και εργασίες στεγάνωσης σε χώρους με προβλήματα υγρασίας. Αναφορικά με τον αύλειο χώρο μας, αποκαθίστανται οι φθορές του υφιστάμενου ασφαλτικού/τσιμεντοστρωμένου δαπέδου και επισκευάζονται κατεστραμμένα τμήματα της περιφραξής.

Το όλο έργο έχει μόνο θετικές συνέπειες κι αποτελέσματα σε όλους τους τομείς λειτουργίας του σχολείου: αναμόρφωση-βελτίωση παλαιού διδακτηρίου και αναβάθμιση του σχολικού περιβάλλοντος, επιδίωξη του σχολείου του μέλλοντος σε όλα τα επίπεδα της συνεργασίας και συνέργειας πολιτείας-διοίκησης του σχολείου-σχολικής κοινότητας.

Αποτιμώντας την οργάνωση και τον συντονισμό της σχολικής μας ζωής σε σχέση με την έμπρακτη «διατύπωση» οράματος εκ μέρους του Δήμου Τρικκαίων και της Περιφέρειας Θεσσαλίας, εγκρίνοντας την δημοπράτηση του έργου "Ενεργειακή αναβάθμιση του 5ου Λυκείου Τρικάλων", προϋπολογισμού 1.198.303 ευρώ, με χρηματοδότηση από το

ΕΣΠΑ Θεσσαλίας 2014-2020, με δικαιούχο και φορέα υλοποίησης του έργου τον Δήμο Τρικκαίων, Περιφέρειας και Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΣΠΑ Θεσσαλίας 2014-2020, αναβαθμίζονται-ανανεώνονται-ανακαινίζονται οι εγκαταστάσεις του 5ου Γενικού Λυκείου Τρικάλων και αποδίδεται στους μαθητές και στους καθηγητές τους ένας σύγχρονος χώρος μάθησης με πράσινο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Οι υποδομές εκπαίδευσης είναι έργο με προστιθέμενη αξία και μια σπουδαία επένδυση για το μέλλον.

Εφέτος,(σχολικό έτος 2021-22), πραγματοποιήθηκε τεράστια πρόοδος-σπουδαίο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Με την συνέχιση των εργασιών της ενεργειακής αναβάθμισης, το σχολείο μας εισέρχεται πλέον για τα καλά στην υλοποίηση των προσδοκιών και των οραμάτων του μέλλοντός μας. Άλλωστε, ως πολυσύνθετο παιδαγωγικό οργανισμό, το σχολείο μας το επιθυμούμε εξοπλισμένο υλικά, συνεκτικό, δημοκρατικό. Και προσπαθώντας να ισορροπήσουμε ανάμεσα στο ρεαλισμό και στην ευφάνταστη πνευματική μας προσδοκία, αναγνωρίζουμε πως η αξιοποίηση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο σε αυτό τον δρόμο, όπου το σχολείο του μέλλοντος θα εξελίσσεται αενάως ως τόπος ιδανικού χωροχρόνου, ως ένα παιδαγωγικό εργαστήριο υλικοπνευματικής διαμόρφωσης ελεύθερων ανθρώπων και ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων.

<https://www.gov.gr/ipiresies/ekpaideuse/epaggelmaties-ekpaideuses/axiologese-ekpaideutikou-ergou-skholikon-monadon/>

Αμαλία Κ. Ηλιάδη, φιλόλογος-ιστορικός
Σχολείο οργανικής θέσης: Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Τρικάλων

Διδακτικό σενάριο δύο (2) ωρών: μάθημα «Εικονομαχία»

Βυζαντινή Ιστορία Β΄ Λυκείου

Εκπαιδευτικό σενάριο για τη διδασκαλία της Ιστορίας στην πλατφόρμα η-τάξη

Να έρθουν σε επαφή με την ιστορική αφήγηση για την εποχή της Εικονομαχίας, με πηγές και εικόνες της εποχής και να πλουτίσουν τις γνώσεις τους για το ιστορικό αυτό φαινόμενο.

Να προβληματιστούν για τα αίτια και τις συνέπειες που οδήγησαν στην πνευματική αυτή σύγκρουση της Βυζαντινής κοινωνίας.

Να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα με τη σύγκριση πληροφοριών και τη διάκριση αξιόπιστων και μη πηγών.

Να προσεγγίσουν βιωματικά τον ρόλο των δρώντων προσώπων και τον κόσμο που έζησαν αυτά, μέσα από δραστηριότητες ενσυναίσθησης γραφής.

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης:

Ασύγχρονη διδασκαλία (δραστηριότητες προετοιμασίας)

Σύγχρονη διδασκαλία (εισαγωγικό βίντεο, συζήτηση στοχευμένος διάλογος)

Ασύγχρονη διδασκαλία (εργασίες)

Σύγχρονη διδασκαλία (συνεχόμενο δίωρο, εργασία σε ομάδες)

Σύνολο: 2 διδακτικές ώρες

Προαπαιτούμενες γνώσεις: για το ιστορικό φαινόμενο της Εικονομαχίας. Λόγοι που οδήγησαν τους Ισαύρους αυτοκράτορες στην Εικονομαχία.

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές:

Ιστορία, Γεωγραφία, Νεοελληνική γλώσσα.

Συμβατότητα με το αναλυτικό πρόγραμμα: Συμβατό με τη στοχοθεσία του ΑΠ ιστορίας (κριτικός γραμματισμός, οπτικός γραμματισμός, διατύπωση ιστορικών ερωτημάτων, επεξεργασία πηγών, ανάλυση αιτιών-συνεπειών, εμπάθυνση στα ιστορικά δρώμενα, ο ρόλος των δρώντων προσώπων και των συγκυριών)

Τρόπος οργάνωσης: Οι μαθητές θα εργαστούν ατομικά και σε ομάδες των 5 ατόμων στη σύγχρονη και την ασύγχρονη διδασκαλία.

Βασικό υλικό μελέτης: σχολικό βιβλίο, πολυμεσικό υλικό (απόσπασμα κινηματογραφικής ταινίας <https://www.youtube.com/watch?v=Y8TL9s-GxUU> (Ένα video-κολάζ που περιλαμβάνει γνώμες ιστορικών για την περίοδο της εικονομαχίας. Η κρίση εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς), χάρτες,

χρονογραμμή, ασκήσεις κριτικής προσέγγισης πηγών, παραγωγής λόγου, αναστοχασμού και μεταγνωστικών δεξιοτήτων κ.ά.).

Το παρόν σενάριο αποτελεί παράδειγμα συνεργατικής μελέτης του φαινομένου της Εικονομαχίας στο Βυζάντιο στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Πρόκειται για εκπαιδευτικό σενάριο για τη διδασκαλία της ιστορίας σε μαθητές και μαθήτριες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με έμφαση σε ατομικές και ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες με τη χρήση εκπαιδευτικής πλατφόρμας η-τάξη και εργαλείων της e-me.

Στάδιο 1

Ασύγχρονη διδασκαλία: 1 διδακτική ώρα (ατομική δραστηριότητα)

Στάδιο 2

Σύγχρονη διδασκαλία -1 διδακτική ώρα (διαδραστικό βίντεο) - Συζήτηση

Στάδιο 3

Ασύγχρονη διδασκαλία - εργασίες ομαδικές/ατομικές

Βασική ροή Σεναρίου Ασύγχρονης

Πριν ξεκινήσει η 1^η ώρα σύγχρονης διδασκαλίας έχει δοθεί στους μαθητές (τουλάχιστον 1 εβδομάδα πριν) για μελέτη η ηλεκτρονική διεύθυνση με το σχετικό βίντεο.

<https://www.youtube.com/watch?v=Y8TL9s-GxUU> (Ένα video-κολάζ που περιλαμβάνει γνώμες ιστορικών για την περίοδο της εικονομαχίας. Η κρίση εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς)

Ασύγχρονη διδασκαλία: Έχουν ως εργασία να κρατήσουν σημειώσεις στα τετράδιά τους, να φωτογραφίσουν τις σημειώσεις και να τις ανεβάσουν στον τοίχο/συζητήσεις της η-τάξη. Πρέπει, επίσης, να σημειώσουν ποιο από αυτά που είδαν τους έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση και να καταλήξουν (με επιχειρήματα) ποιο αίτιο κρίνουν ως πιο σημαντικό (αίτια και συνέπειες της Εικονομαχίας).

Γνωρίζουν ότι αντλώντας στοιχεία από αυτές τις σημειώσεις και τις συμπληρώσεις που θα κάνουν της ώρα του μαθήματος και της μελέτης τους θα προβούν στη σύνταξη ιστορικού κειμένου-εργασίας με τίτλο: «Συνέπειες της Εικονομαχίας, τόσο στο εσωτερικό του Βυζαντινού κράτους, όσο και στην εξωτερική του πολιτική».

Βασική ροή Σεναρίου Σύγχρονης

Αφόρμηση

Συνειρμοί της λέξης «Εικονομαχία» (ιδεοθύελλα)

Συζήτηση: τα αίτια και οι συνέπειες της Εικονομαχίας (από τις σημειώσεις που έχουν στα τετράδιά τους οι μαθητές-από το βίντεο που έχουν επεξεργαστεί ασύγχρονα.

<https://www.youtube.com/watch?v=Y8TL9s-GxUU> (Ένα video-κολάζ που

περιλαμβάνει γνώμες ιστορικών για την περίοδο της εικονομαχίας. Η κρίση εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς)

Παρουσίαση ερευνητική εστίαση

Δραστηριότητες με χρήση: Βίντεο, Ιστοσελίδα, Σχολικό βιβλίο, Χρονογραμμή, μελέτη εκπαιδευτικού υλικού από το φωτόδεντρο:

ΤΙΤΛΟΣ

Εικονομαχία (συλλογή εικόνων)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Συλλογή δεκαπέντε εικόνων με θέμα την περίοδο της Εικονομαχίας και την οριστική αναστήλωση των εικόνων. Στόχοι του μαθησιακού αντικειμένου είναι η εξάσκηση των μαθητών στην παρατήρηση εποπτικού υλικού και κυρίως η εξοικείωσή τους τόσο με τα ιστορικά γεγονότα της περιόδου όσο και με τα πρόσωπα που πρωταγωνίστησαν σε αυτά. Πιο συγκεκριμένα, οι εικόνες της συλλογής παρουσιάζουν την καταστροφή εικόνων από εικονομάχους, παραδείγματα εικονοκλαστικής διακόσμησης εκκλησιών, μορφές αυτοκρατόρων, αυτοκρατειρών και Πατέρων της Εκκλησίας που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο κατά την Εικονομαχία, καθώς και σκηνές από τη Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο και την αναστήλωση των εικόνων. Για κάθε εικόνα, μάλιστα, δίνονται σύντομες πληροφορίες, με σκοπό τον εμπλουτισμό των γνώσεων των μαθητών, καθώς και σχετικός υπερσύνδεσμος.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1053>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/1053>

Ανάλυση, Εμβάθυνση, Εφαρμογή

Διατύπωση ερωτημάτων από μαθητές και μαθήτριες. Καταιγισμός ιδεών.

Αξιολόγηση, αναστοχασμός

Αξιολόγηση γνώσης. Συνοπτική επανάληψη.

Επέκταση

Ανάθεση εργασίας: δημιουργία ιστορικού κειμένου.

Βασική Ροή Σεναρίου Σύγχρονης (2ωρο)

Αφόρμηση

Κουβεντούλα προφορική και σχόλια στο chat για τις αναρτήσεις που έγιναν στον τοίχο της η-τάξης. Σχολιάζονται οι σχετικές πληροφορίες.

Ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες: Εικονομαχία: στο χάρτη, στα κείμενα, αντικρουόμενα επιχειρήματα. Αγώνας λόγου ανάμεσα σε Εικονομάχους και Εικονολάτρες.

Κάθε ομάδα παίρνει έναν υπερσύνδεσμο για συνεργατικό έγγραφο google doc με το θέμα που επέλεξε. Συνεργάζονται για να εκτελέσουν την αποστολή της ομάδας τους, μέχρι το τέλος της 1^{ης} διδακτικής ώρας.

Παρουσίαση των ομαδικών εργασιών

Κάθε ομάδα έχει 5 λεπτά για να δείξει το έργο της. Γίνονται σχόλια στο chat και επιτρέπονται ερωτήσεις, κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των ομάδων.

Αξιολόγηση, αναστοχασμός

Μετά την ολοκλήρωση των παρουσιάσεων από μαθήτριες και μαθητές, ψηφίζεται η καλύτερη εργασία. Γίνεται σχολιασμός: πως εργάστηκαν οι ομάδες, τι καινούργιο έμαθαν κ.ά.

Ανάθεση εργασιών

Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να τελειοποιήσει την εργασία της και να την αναρτήσει στον τοίχο της η-τάξης.

Ενθαρρύνω την ανταλλαγή σχολίων μεταξύ των μαθητών/τριών.

Με το τέλος του σεναρίου όλες οι εργασίες των ομάδων θα ενοποιηθούν σε ένα ηλεκτρονικό βιβλίο, που θα ανέβει και στην ιστοσελίδα του σχολείου (ή στο ιστολόγιο η-τάξης).

Βασική Ροή Σεναρίου Σύγχρονης

Αφόρμηση

Δύο φωτογραφίες, του σχολικού εγχειριδίου, από την περίοδο της εικονομαχίας στην οθόνη: μαθητές και μαθήτριες κοιτάζουν προσεκτικά, συγκρίνουν και σχολιάζουν.

Παρουσίαση, ερευνητική εστίαση

Ανάγνωση πηγών από το φύλλο εργασίας

Στόχος: να γνωρίσουν, να συγκρίνουν και να αξιολογήσουν τις ιστορικές πηγές και την αξιοπιστία τους.

Ανάλυση, Εμβάθυνση, Εφαρμογή

Απάντηση των ερωτημάτων που είχαν τεθεί στην αρχή του σεναρίου.

Ελεύθερος διάλογος.

Αξιολόγηση, αναστοχασμός

Αξιολόγηση της συμμετοχής στον διάλογο, τις ερωτήσεις και απαντήσεις των μαθητών/τριών και εκπαιδευτικού.

Αναστοχασμός: γράφουν τρεις λέξεις που κρατούν από το μάθημα της Εικονομαχίας στο chat, ποια δραστηριότητα τους άρεσε περισσότερο και ποια θα ήθελαν να επαναληφθεί σε επόμενη διδακτική ενότητα.

Επέκταση

Ανάθεση εργασίας από λίστα επιλογών,

Δημιουργία παρουσίασης, δημιουργία βίντεο κ.ά.

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με τη μορφή εξ αποστάσεως δραστηριοτήτων, οι οποίες ανατίθενται στους μαθητές και στις μαθήτριες και εκπονούνται σύγχρονα μέσω του webex, εργαλείων e-me και της η-τάξης (σύγχρονη διδασκαλία). Ολοκληρώνεται με τη ανάθεση εργασιών εξ αποστάσεως οι οποίες ανατίθενται στους μαθητές/τριες και εκπονούνται ασύγχρονα μέσω της e-me και η-τάξης (ασύγχρονη διδασκαλία). Συμπληρώνεται (προαιρετικά) κατόπιν, με σύγχρονη διδασκαλία μέσω του webex, της e-me και η-τάξης. Στόχος είναι η ενεργοποίηση των μαθητών/τριών.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Παρουσιάζονται συνοπτικά τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα και ο ρόλος τους στην υλοποίηση του σεναρίου.

Εργαλεία e-me:

e-me content (δημιουργία του δικού μου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού): Image, juxtaposition, Timeline, Image slider, Image sequencing, Image Pair, Interactive video.

Ο τοίχος η-τάξης, κανάλι επικοινωνίας της τάξης.

Η-τάξη εργασίες (δημιουργία εργασιών, ανάθεση εργασιών με καταληκτική ημερομηνία παράδοσης, βαθμοί και ανατροφοδότηση).

Η-τάξη συζητήσεις

Η-τάξη γραμμή μάθησης

Εξωτερικοί σύνδεσμοι

Διαδραστικά σχολικά βιβλία <http://ebooks.edu.gr/ebooks/library.iep.edu.gr/iep/collection/browse/index.htm>

Φωτόδεντρο, <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1053> ΤΙΤΛΟΣ

Εικονομαχία (συλλογή εικόνων)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Συλλογή δεκαπέντε εικόνων με θέμα την περίοδο της Εικονομαχίας και την οριστική αναστήλωση των εικόνων. Στόχοι του μαθησιακού αντικειμένου είναι η εξάσκηση των μαθητών στην παρατήρηση εποπτικού υλικού και κυρίως η εξοικείωσή τους τόσο με τα ιστορικά γεγονότα της περιόδου όσο και με τα πρόσωπα που πρωταγωνίστησαν σε αυτά. Πιο συγκεκριμένα, οι εικόνες της συλλογής παρουσιάζουν την καταστροφή εικόνων από εικονομάχους, παραδείγματα εικονοκλαστικής διακόσμησης εκκλησιών, μορφές αυτοκρατόρων, αυτοκρατειρών και Πατέρων της Εκκλησίας που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο κατά την Εικονομαχία, καθώς και σκηνές από τη Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο και την αναστήλωση των εικόνων. Για κάθε εικόνα, μάλιστα, δίνονται σύντομες πληροφορίες, με σκοπό τον εμπλουτισμό των γνώσεων των μαθητών, καθώς και σχετικός υπερσύνδεσμος.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1053>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/1053>

<https://www.youtube.com/watch?v=Y8TL9s-GxUU> (Ένα video-κολάζ που περιλαμβάνει γνώμες ιστορικών για την περίοδο της εικονομαχίας. Η κρίση εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς)

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός-Δραστηριότητα-Περιγραφή- εκπαιδευτικά μέσα

1. Ασύγχρονη διδασκαλία: παρακολούθηση βίντεο ατομική δραστηριότητα, σε χρόνο που οι μαθητές επιλέγουν (έχει δοθεί τουλάχιστον 1 εβδομάδα πριν την εφαρμογή του σεναρίου).

Περίπου 8'. Οι μαθητές παρακολουθούν το βίντεο «Εικονομαχία» και κρατούν σημειώσεις στα τετράδιά τους, τις οποίες (τα βασικά σημεία) αναρτούν σε αντίστοιχη ενότητα στον τοίχο της η-τάξης.

<https://www.youtube.com/watch?v=Y8TL9s-GxUU> (Ένα video-κολάζ που περιλαμβάνει γνώμες ιστορικών για την περίοδο της εικονομαχίας. Η κρίση εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς)

2. Σύγχρονη διδασκαλία (1 διδακτική ώρα). Χρήση του webex της πλατφόρμας η-τάξη, ψηφιακά εργαλεία από εφαρμογές του διαδικτύου ή την e-me.

Φάση 1. Αφόρμηση. Επαφή με το ιστορικό γεγονός της Εικονομαχίας (διάρκεια: 5' λεπτά).

Ιδεοθύελλα. Γράφουν όλοι την πρώτη λέξη που έρχεται στο μυαλό τους όταν ακούν τη λέξη «Εικονομαχία» ως σχόλιο στον Τοίχο.

Διερεύνηση γνώσεων. Διερεύνηση γνώσεων: μονολεκτική επανάληψη αιτίων και συνεπειών της Εικονομαχίας (από τις σημειώσεις που έχουν κρατήσει στα τετράδιά τους). Προφορικά και στο chat.

Φάση 2. Εικονομαχία: πληροφορίες, καθαρά γνωστικός προσανατολισμός (διάρκεια: 20 λεπτά). Βίντεο διαδραστικό:

<https://www.youtube.com/watch?v=yT23eWgOOpA> - Εικονομαχία.

Καθώς παίζει το βίντεο μπορεί να γίνει και σύντομος διάλογος (αν το επιθυμεί ο/η εκπαιδευτικός) με διάρκεια της ταινίας στα σημεία που προσφέρονται για διευκρίνιση ή ερωτήματα. Επίσης, κάποια σημεία του βίντεο μπορεί να τα προσπεράσει για να κερδίσει χρόνο. Μετά το βίντεο προβάλλεται στην οθόνη το σχολικό βιβλίο και τονίζονται τα σημαντικά σημεία του μαθήματος, αξιοποιούνται περισσότερες πληροφορίες, όπου χρειαστεί. Έχω δημιουργήσει επίσης μία χρονογραμμή με τα σημαντικότερα γεγονότα των 2 φάσεων της εικονομαχίας και την προβάλλω στην ώρα της διδασκαλίας. E-me content-interactive video (διαδραστικό βίντεο). E-me content timeline.

Συζήτηση στην τάξη. Σύνδεση των πληροφοριών που πήραμε από το βίντεο με αυτά που περιέχει το σχολικό βιβλίο.

Εμπέδωση όσων μάθαμε με την προβολή της χρονογραμμής. Αναρτώ στον Τοίχο της η-τάξη φύλλα επανάληψης για την ιστορική περίοδο της

Εικονομαχίας, με τα επιχειρήματα των δύο παρατάξεων; Εικονομάχων και εικονολατρών. Google docs, τοίχος η-τάξης.

Φάση 3. Ανάλυση-Εμβάθυνση (διάρκεια: 5 λεπτά). Διατύπωση ερωτημάτων από τους μαθητές και μαθήτριες. Προτείνω στους μαθητές να σκεφτούν διάφορα ερωτήματα. «Σκεφτείτε διάφορα ερωτήματα:

Τι θα θέλατε να μάθετε για την σύγκρουση αυτή που δίχασε τη Βυζαντινή κοινωνία;

Τι θα θέλατε να εξηγήσετε σε κάποιον, που τώρα ακούει, για την εικονομαχία στο Βυζάντιο, και δεν γνωρίζει τα γεγονότα;

Καταιγισμός ιδεών-ερωτημάτων. Ακολουθεί καταιγισμός ιδεών-ερωτημάτων, όπως:

Ποια η σημασία της Εικονομαχίας τότε; Γιατί ήταν τόσο σφοδρή ως πνευματική σύγκρουση;

Ποιοι ήταν οι πρωταγωνιστές; Ποιες δυνάμεις συγκρούονται;

Ποιος ο ρόλος της Δύσης;

Τι χάθηκε τελικά με την Εικονομαχία; Τι κερδήθηκε;

Ποια κληρονομιά άφησε η Εικονομαχία στο Βυζαντινό κόσμο;

Καταγράφω όσα ερωτήματα τεθούν και λέω: «Αυτά τα ερωτήματα, λοιπόν, πρέπει να απαντηθούν ως το τέλος του σεναρίου από εμάς».

Chat στο webex.

Φάση 4. Επανάληψη, ανάθεση εργασιών (διάρκεια: 5 λεπτά). Σύντομη επανάληψη: «κάρτες εξόδου». Ολοκληρώνω τη διδακτική ώρα με ερωτήσεις που απαντούν όλοι στο chat:

Γράψτε τις 3 κυριότερες αιτίες-συνέπειες της Εικονομαχίας, ή, εναλλακτικά, μπορούν να συμπληρώσουν τα κενά στο μικρό κουίζ συμπλήρωσης κενών, που αναρτώ στον Τοίχο της πλατφόρμας e-me.

Chat στο webex, e-me content.

Ανάθεση εργασίας. Οι μαθητές/τριες καλούνται να δημιουργήσουν κείμενο.

3. Ασύγχρονη διδασκαλία. Πλατφόρμα η-τάξη.

Μελέτη, έρευνα (διάρκεια: έως 20-30 λεπτά)

Ανάληψη αποστολής. Οι μαθητές/τριες καλούνται να κάνουν διαδικτυακή έρευνα και να γνωρίσουν περισσότερα για την περίοδο της Εικονομαχίας, να βρουν άγνωστες λεπτομέρειες (διαδικτυακή έρευνα).

Ανάρτηση εργασιών στον Τοίχο της e-me. Μελέτη του εγγράφου «Εικονομαχία». Google docs.

Προωθώ την αλληλεπίδραση στον Τοίχο της η-τάξης (ή στις συζητήσεις), αναφορές στην περίοδο της Εικονομαχίας. Στόχος είναι να κρατηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών. Γίνεται συζήτηση και αναστοχασμός. Θέτω διάφορα ερωτήματα και ζητώ την άποψή τους, προετοιμάζοντας τη σύγχρονη διδασκαλία, που θα ακολουθήσει.

